

1. ชื่อสมุนไพร

ชื่อสามัญ (ไทย)

พลู¹

(อังกฤษ)

Betel pepper¹, Betel vine¹

ชื่อวิทยาศาสตร์ :

Piper betle L.¹

ชื่อวงศ์:

Piperaceae¹

ชื่อท้องถิ่น:

พลูจีน พลูเหลือง พลูทอง พลูทองกลาง ละบู่ (ปะหล่อง) ปูเหละ ใบพลู เปล้าอ้วน ซีเก๊ะหรือซีเกะ ปู คือเจีย จวีเจียง¹

2. ส่วนที่ใช้และสารออกฤทธิ์

ส่วนที่ใช้ ใบสด²

สารออกฤทธิ์ สารกลุ่ม triterpenes ที่แยกจากพลูมีฤทธิ์ต้านการอักเสบ³ ซึ่งพบว่าน้ำมันหอมระเหยในใบจะมีอยู่ประมาณร้อยละ 0.22-2.5⁴ และพบกลุ่มสารอื่น ๆ เช่น keto-acid⁵, phenolic compound⁶, hydroxychavicol⁷ allyporocathecol¹⁰

องค์ประกอบทางเคมีอื่น ๆ pyruvic acid, α -ketoglutaric acid, ascorbic acid, β -ketobutyric acid, levulinic acid, phenyl pyruvic acid, glyoxylic acid⁵, eugenaol⁸⁻¹⁰, 1,3-benzodioxole (5)-2-propenyl, anethole, *cis*-caryophyllene, α -thujene, *trans*- β -ocimene, terpinolene, allo-ocimene, Δ -cadinene, terpinen-1-ol, α -costol, Δ -cadinol, methyl-2-hexadecan-1-ol, geraniol, hexadeconic acid⁸, safrole⁹⁻¹¹, 3β acetyl ursolic acid, ursolic acid, β -sitosterol³, β -carotene, β -tocopherol⁶, 4-allyl resorcinol, stigmast-4-en-3,6-dione¹², β -caryophyllene⁴, chlorophyll, carotenoid^{13, 14}, allylpyrocatechol diacetate, eugenyl acetate¹⁰, iso-eugenol, chavicol isomer-I, chavicol isomer-II, methylchavicol, eugenyl acetate, (*E*)-caryophyllene¹⁵, (2S, 3S, 4R)-2-N-[(2R)-2-hydroxypentacosanoylamino]-nonacosane-1, 3, 4-triol, (2S, 3S, 4R, 8E)-2-N-[(2R)-2-hydroxytetracosanoylamino]-8-eicosylene-1, 3, 4-triol¹⁶, γ -amino-butyric acid¹⁷, fluoride¹⁸, catechin, epicatechin, quercetin, myricetin, kaempferol, naringenin¹⁹

3. ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการผิวหนังอักเสบ อาการอักเสบจากแมลง กัด ต่อย²

4. รูปแบบ

ยาทิงเจอร์ ที่มีสารสกัดเอทิลแอลกอฮอล์จากใบพลูสด (*Piper betle* L.) ร้อยละ 50 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร (w/v)²

5. ขนาดและวิธีใช้

ทาบริเวณที่มีอาการ วันละ 2 ครั้ง เช้า – เย็น²

6. ข้อห้ามใช้

- ห้ามทาบริเวณขอบตาและเนื้อเยื่ออ่อน²
- ห้ามทาบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด²

7. คำเตือน

อาจเกิดอาการแสบเนื่องจากมี alcohol ปริมาณมากเป็นส่วนประกอบ²⁰

8. ข้อควรระวัง

หากทาติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้ผิวหนังเป็นสีดํา แต่เมื่อหยุดยาแล้วอาการจะหายไป²
จากการศึกษาพบว่าใบพลูหนึ่งทำให้เกิดความผิดปกติของเม็ดสีของผิว (leukomelanos) ทั้งสีผิวขาวซีดลง (hypopigmentation) หรือเข้มขึ้น (hyperpigmentation)²¹ ดังนั้นหากทายาแล้วพบความผิดปกติเกี่ยวกับสีผิวดังกล่าว ควรหยุดใช้และหากสีผิวไม่กลับมาเป็นดังเดิมควรปรึกษาแพทย์ผิวหนัง

9. อันตรกิริยาของยา

ไม่มีข้อมูล

10. ผลการวิจัยทางคลินิก

10.1 ผลการวิจัยทางคลินิก ที่เกี่ยวข้องกับข้อบ่งใช้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ

10.1.1 ฤทธิ์แก้อาการคันจากผิวหนังอักเสบเรื้อรัง

การศึกษาประสิทธิภาพของเจลพลู ที่มีความเข้มข้นร้อยละ 0.1 ที่ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรมในการรักษาโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรัง โดยเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการรักษาอาการคันตามบริเวณส่วนต่าง ๆ ของร่างกายของเจลพลู กับยาทาแก้คัน 2 ชนิด คือ calamine lotion และ betamethasone cream ในผู้ป่วย 75 คน โดยให้ผู้ป่วยทายาเป็นเวลา 7 วัน พบว่าเจลพลูมีฤทธิ์แก้คันได้ดีกว่า calamine lotion อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีฤทธิ์แก้คันได้ใกล้เคียงกับ betamethasone cream²²

10.2 ผลการวิจัยทางคลินิก อื่น ๆ

10.2.1 ประสิทธิภาพในการรักษาโรคกลาก

การศึกษาคำรับยาขี้ผึ้งพลูร้อยละ 4 ซึ่งใช้สารสกัดใบพลูด้วย ether และใช้ base เป็น modified polyethylene glycol มีฤทธิ์ในการยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อรา *Trichophyton mentagrophytes*, *T. rubrum*, *Epidermophyton floccosum* และ *Microsporum gypseum* พบว่ามีประสิทธิภาพดีกว่ายาต้านเชื้อรา 4

ชนิด (tolnaftate, isoconazole, oxiconazole และ miconazole) เมื่อทดลองทางคลินิกในคนไข้โรคกลาก 15 ราย ทายาบริเวณที่เป็นโรค วันละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ พบว่าสามารถรักษาโรคกลากหาย 6 ราย (ร้อยละ 40) ดีขึ้น 4 ราย (ร้อยละ 26) และไม่หาย 5 ราย (ร้อยละ 33) โดยมีอาการข้างเคียงคือ อาการคันและผื่นขึ้นตรงบริเวณที่ทา²³

การศึกษาประสิทธิภาพในการรักษาโรคกลากที่ลำตัวและขาหนีบด้วยเจลพลู เปรียบเทียบกับครีม tolnaftate ในผู้ป่วย 40 ราย โดยให้ทาวันละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ พบว่าเจลพลูมีผลในการรักษาดีกว่าครีม tolnaftate อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอัตราการกลับเป็นซ้ำไม่แตกต่างกัน ผลข้างเคียงของเจลพลูคืออาการแสบคัน และมีกลิ่นฉุน²⁰

การทดสอบทางคลินิกของครีมไบพลู ที่ความเข้มข้นร้อยละ 1 ในผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อกลาก *Tinea corporis* และ *T. cruris* เทียบกับยา clotrimazole พบว่า ให้ผลไม่ด้อยดีและผู้ป่วยบางรายไม่มาติดตามการรักษาตามกำหนด²⁴

11. เกสัชวิทยา

11.1 อฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาที่เกี่ยวข้องกับข้อบ่งใช้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ

11.1.1 อฤทธิ์ด้านการอักเสบ

สารสกัดเมทานอลจากไบพลู ความเข้มข้น 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร มีฤทธิ์ด้านการทำงานของเอนไซม์ lipoxygenase มากกว่าร้อยละ 90²⁵ เมื่อนำสารสกัดเมทานอลมาแยกเป็นส่วนสกัดต่างๆ คือ เฮกเซน ไคคลอโลมีเทน และเอทิลเอซิเทต พบว่าส่วนสกัดต่างๆมีฤทธิ์ด้านการต้านการจับคู่ระหว่างตัวรับชนิด [3H]-platelet-activating factor (PAF) ในเกล็ดเลือดกระต่าย และพบว่าสารประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับฤทธิ์ด้านการอักเสบดังกล่าว คือ hydroxychavicol²⁶

เมื่อนำสารสกัดเอทานอลของไบพลูขนาด 300 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม มาทดสอบฤทธิ์การต้านการอักเสบชนิดเฉียบพลัน ด้วยวิธี carrageenan and dextran model และฤทธิ์การต้านการอักเสบชนิดเรื้อรังด้วยวิธี cotton pellet-induced granuloma แล้วเปรียบเทียบกับยามาตรฐานคือ diclofenac sodium ขนาด 5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม พบว่า สารสกัดเอทานอล มีฤทธิ์ในการต้านการอักเสบชนิดเรื้อรังดีกว่ายามาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนฤทธิ์การต้านการอักเสบชนิดเฉียบพลัน พบว่าสารสกัดจากไบพลูแสดงฤทธิ์ยับยั้ง pro-inflammatory²⁷

เมื่อทดสอบฤทธิ์การต้านการอักเสบของสารสกัดไคคลอโลมีเทนจากไบพลูในสัตว์ทดลองด้วยวิธี TPA-induced mouse ear edema พบว่ามีฤทธิ์การต้านการอักเสบร้อยละ 83 ในขนาด 2 มิลลิกรัมต่อไบหู และ วิธี carrageenan-induced rat paw edema พบว่ามีฤทธิ์การต้านการอักเสบร้อยละ 37 ในขนาด 1 กรัม/กิโลกรัมของน้ำหนักสัตว์ทดลอง²⁵ สารสกัดเฮกเซนจากไบพลู พบว่ามีประสิทธิภาพสูงในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ cyclooxygenase-I (COX-I) ที่ความเข้มข้น 26 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ร้อยละ 76±6 แต่มี

ประสิทธิภาพในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ 5-Lipoxygenase (5-LOX) ที่ความเข้มข้น 10 ไมโครกรัม ต่อมิลลิลิตร ร้อยละ 30 ± 3 ²⁸

สารที่สกัดได้จากใบพลู ได้แก่ ursolic acid, 3 β acetyl ursolic acid และ β -sitosterol มีฤทธิ์ต้านการเกาะตัวของเกล็ดเลือดผ่านกลไกการเหนี่ยวนำจาก arachidonic acid ซึ่งสาร ursolic acid และ β -sitosterol มีฤทธิ์ต้านการเกาะตัวของเกล็ดเลือดผ่านกลไกการเหนี่ยวนำจาก PAF ด้วย แต่สาร β -sitosterol ชนิดเดียวเท่านั้นที่มีฤทธิ์ต้านการเกาะตัวของเกล็ดเลือดผ่านกลไกการเหนี่ยวนำจาก ADP อีกด้วย จากการทดลองยังพบอีกว่าฤทธิ์ต้านการอักเสบของ ursolic acid แปรผันตรงกับความเข้มข้นในช่วง 25-100 มิลลิกรัมต่อ กิโลกรัม³

สาร hydroxychavicol ซึ่งแยกได้จากสารสกัดด้วยน้ำต้มของใบพลู ในขนาด 2-4 มิลลิกรัมต่อ กิโลกรัม สามารถลดการทำงานของสารที่ก่อให้เกิดการอักเสบ คือ interleukin-1 β , PGE₂, LTB₄ และยังลดระดับของ nitric oxide (NO) อีกทั้งยังช่วยเพิ่มระดับของ CD4⁺ T cell ซึ่งจำเพาะกับ interferon- γ ใน splenocytes ของสัตว์ทดลองที่เป็นโรคข้ออักเสบ⁷ สาร allylpyrocatechol จากสารสกัดเอทานอลของใบพลู เมื่อนำมาทดสอบฤทธิ์ต้านอักเสบด้วยวิธีกระตุ้นการสร้างสาร NO และ PGE₂ ด้วย lipopolysaccharide ใน murine macrophage cell line, RAW 264.7 พบว่าสารกลุ่ม allylpyrocatechol ช่วยลดการตอบสนองต่อการอักเสบของ macrophage โดยการยับยั้ง inducible nitric oxide synthase (iNOS), COX-2 และ IL-12 p40 ผ่านกระบวนการลดอัตราของ NF- κ B pathway²⁹

11.2 ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาอื่น ๆ

11.2.1 ฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย

เมื่อสกัดใบพลูสดด้วยปิโตรเลียมอีเทอร์ เบนซีน คลอโรฟอร์ม เอทิลเอซิเตท เอทานอล และน้ำ เมื่อทำการทดสอบฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย 4 ชนิด คือ *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa* และ *Bacillus* spp. ด้วยวิธีทดสอบแบบ disc diffusion เปรียบเทียบกับ penicillin พบว่าสารสกัดทุกชนิดมีฤทธิ์ต้านเชื้อ *S. aureus* โดยที่สารสกัดปิโตรเลียมอีเทอร์ เอทิลเอซิเตท เอทานอล และน้ำ มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับ penicillin ส่วนสารสกัดจากน้ำมีฤทธิ์ต้านเชื้อ *E. coli*, *P. aeruginosa* และ *Bacillus* spp. อย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับ penicillin³⁰

สารสกัดด้วยเมทานอลของใบพลู มีฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus* ATCC 11778 และเชื้อ *Klebsiella pneumonia* ATCC 27853 ที่ inhibition zone 1.0 ± 0 เซนติเมตร เมื่อเทียบกับยามาตรฐานคือ cefotaxime sodium ที่ inhibition zone 1.25 ± 0.02 เซนติเมตร และ 2.85 ± 0.02 เซนติเมตร ตามลำดับ²⁷ นอกจากนี้สารสกัดเอทานอลของใบพลู และน้ำมันพลูที่ได้จากการกลั่นใบพลูด้วยไอน้ำ เมื่อศึกษาเทียบกับยามาตรฐานคือ erythromycin ในการยับยั้งและฆ่าเชื้อ *S. aureus* และ *S. epidermidis* มีฤทธิ์การยับยั้งเชื้อดังนี้³¹

ตาราง เปรียบเทียบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของสารสกัดจากพลูและ erythromycin

สารทดสอบ	<i>Staphylococcus aureus</i>		<i>Staphylococcus epidermidis</i>	
	MIC (µg/mL)	MBC (µg/mL)	MIC (µg/mL)	MBC (µg/mL)
สารสกัดใบพลู	256	512	16	16
น้ำมันจากพลู	512	1024	256	512
Erythromycin	8	32	1	1

สารสกัดคือเทอร์ของใบพลู มีฤทธิ์ในการทำลายเชื้อ β -Streptococci group A และ *Staphylococcus aureus*²²

สาร hydroxychavicol ในใบพลู มีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียในช่องปาก ได้แก่ *Streptococcus mutans* ATCC 25175 และมีฤทธิ์ยับยั้งการสร้างและการเจริญของ biofilm ที่เกิดจากเชื้อ *S. mutans* และ *Actinomyces viscosus*³²

11.2.2 ฤทธิ์ต้านเชื้อรา

สารสกัดเอทานอลของใบพลู และน้ำมันพลูที่ได้จากการกลั่นใบพลูด้วยไอน้ำ เมื่อศึกษาเทียบกับยามาตรฐานคือ amphotericin B ในการยับยั้งและฆ่าเชื้อรา *T. metagrophytes* และ *T. rubrum* ดังตาราง³¹
 ตาราง เปรียบเทียบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อราของสารสกัดจากพลูและ amphotericin B

สารทดสอบ	<i>Trichophyton mentagrophytes</i>		<i>Trichophyton rubrum</i>	
	MIC (µg/mL)	MBC (µg/mL)	MIC (µg/mL)	MBC (µg/mL)
สารสกัดใบพลู	128	128	256	>1024
น้ำมันจากพลู	256	256	512	>1024
Amphotericin B	8	8	1024	>1024

สารสกัดเอทานอลของใบพลูมีฤทธิ์ในการต้านการเจริญเติบโตของเชื้อกลาก กลุ่มที่มีการติดต่อกันระหว่างคนและสัตว์ คือ *T. mentagrophyte*, *Microsporum canis* และ *M. gypseum* แต่มีความแรงน้อยกว่ายา ketoconazole และ griseofulvin³³ สารสกัดจากพลูที่ได้จากตัวทำละลาย คือ เอทานอล ไดคลอโลมีเทน และ เฮกเซน มีผลในการยับยั้งการเจริญของเชื้อราที่ก่อให้เกิดโรคผิวหนัง คือ *E. floccosum*, *M. gypseum*, *T. metagrophytes* และ *T. rubrum* ดังกล่าว³⁴

สารสกัดคือเทอร์ของใบพลู มีฤทธิ์ในการทำลายเชื้อ *E. floccosum*, *T. metagrophytes* และ *T. rubrum* โดยความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้งเชื้อราได้ (MIC) เท่ากับ 1:1400, 1:100 และ 1:100 ตามลำดับ²² มีการนำสารสกัดคือเทอร์ของใบพลูมาทำเป็นยาเตรียมในรูปแบบของขี้ผึ้งพลูพบว่า ค่ารับที่ดีที่สุด คือ ค่ารับที่ใช้ polyethylene glycol ointment เป็นเนื้อครีมเบส และเมื่อนำไปทดสอบฤทธิ์การต้านเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้

เกิดหนอง คือ β -Streptococci group A, *Staphylococcus aureus* และเชื้อราที่ทำให้เกิดโรคกลากได้ คือ *T. mentagophyte*, *T. rubrum*, *E. floccosum* พบว่า สามารถต้านเชื้อราได้²³

มีการศึกษาฤทธิ์ของสาร hydroxychavicol ซึ่งแยกจากส่วนสกัดคลอโรฟอร์มของสารสกัดน้ำจากใบพลู โดยศึกษาค่า MIC และปริมาณสารต่ำสุดที่มีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อรา (minimum fungicidal concentration, MFC) ในเชื้อราจำนวน 124 strain พบว่าสาร hydroxychavicol ออกฤทธิ์ในการยับยั้งเชื้อรา กลุ่มที่มีความสำคัญทางคลินิก โดยค่า MIC ในการยับยั้งเชื้อราในกลุ่ม *Aspergillus* ในช่วง 125 ถึง 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร เชื้อกลากกลุ่ม dermatophytes ในช่วง 7.81 ถึง 62.5 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร³⁵ ครีมน้ำพลูที่เตรียมจากสารสกัดเอทานอลในขนาดความเข้มข้นร้อยละ 10 ในปริมาณ 80 ไมโครกรัม มีฤทธิ์ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อ *T. mentagophyte*, *M. canis* และ *M. gypseum* ใกล้เคียงกับยา ketoconazole ขนาด 80 ไมโครกรัม³⁶

11.2.3 ฤทธิ์ต้านเชื้อยีสต์

สารสกัดเอทานอลและสารสกัดน้ำของใบพลูมีฤทธิ์ต้านเชื้อ *Candida albicans* โดยมีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่ต้านเชื้อได้ (MIC) เท่ากับ 9.3 และ 18.7 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ตามลำดับ³⁷ และพบว่ายาขี้ผึ้งพลูที่เตรียมจากสารสกัดเอทานอลในขนาดร้อยละ 4 ใน modified polyethylene glycol มีฤทธิ์ในการยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อ *Candida albicans* ได้²²

11.2.4 ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ

สารสกัดเมทานอลของพลูมีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ ซึ่งมีฤทธิ์ใกล้เคียงกับ catechin และ α -tocopherol โดยปริมาณของสารฟีนอลิกที่สกัดจากพลู เท่ากับ 227.48 มิลลิกรัมของกรด gallic ต่อปริมาณสารสกัด 1 กรัม พบสารกลุ่ม flavonoid, catechin, epicatechin, quercetin, myricetin, kaempferol, naringenin และมีค่าในการต้านอนุมูลอิสระที่ใช้วิธี 1,1-diphenyl-2-picrylhydrazyl assay (DPPH) มีค่า IC_{50} เท่ากับ 23.00 ± 0.18 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร¹⁹ สารสกัดเอทานอลจากพลู มีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระได้อยู่ในกลุ่มร้อยละ 90-100 ด้วยวิธี DPPH assay และพบว่าสารสกัดเอทานอลจากพลูยังมีฤทธิ์ในการป้องกันการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ปกติไปเป็นเซลล์มะเร็ง³⁸ จากการศึกษาฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระของสารสกัดเอทานอลของใบพลูโดยดูจากระดับของอนุมูลอิสระชนิด reactive oxygen species (ROS) และความสามารถในการยับยั้งอนุมูลอิสระที่เกิดขึ้นโดยใช้วิธี geometric mean fluorescence channel (GMFC) ในเม็ดเลือดแดงของผู้ป่วยโรค HbE-beta thalassemia พบว่าเมื่อเติมสารสกัดเอทานอลในปริมาณ 0.5 และ 1 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร พบว่า ปริมาณ ROS ลดลงร้อยละ 37.99 และ 44.70 ตามลำดับ และสารสกัดนี้ยังมีฤทธิ์ในการยับยั้งอนุมูลอิสระในเม็ดเลือดแดงของผู้ป่วยโรค HbE-beta thalassemia ที่ถูกเหนี่ยวนำด้วย H_2O_2 ³⁹ เมื่อนำสารสกัดน้ำของใบพลู จากการนำใบสดมาเติมน้ำกลั่นแล้วแยกกากมาทดสอบฤทธิ์ต้านการเกิดออกซิเดชันของ low density lipoprotein (LDL) พบว่าสารสกัดน้ำมีฤทธิ์ในการยับยั้งการเกิดออกซิเดชันของ LDL และลดการสะสมของไขมันที่เซลล์ของ macrophage โดยกลไกมาจากการ up regulate ของ class A and class B scavenger receptor⁴⁰ สารสกัดน้ำมีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระด้วยวิธีการ DPPH assay โดยวัดค่า IC_{50} ของพลูสูงที่สุดคือ 5.56 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร และพบว่าในเมื่อทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดในเซลล์ชนิด

HeLa cell พบว่ามีค่า IC_{50} เท่ากับ 7.13 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร และเหนี่ยวนำให้เกิดการตายของเซลล์ โดยใช้ในขนาด 12.5 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ซึ่งใกล้เคียงกับยา cisplatin คือ 8 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร⁴¹

12. พิษวิทยา

12.1 การศึกษาพิษเฉียบพลัน

การทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดจากใบพลูด้วยอีเทอร์และยาเตรียมรูปแบบขี้ผึ้งสารสกัดจากใบพลู พบว่า สารสกัดใบพลูมีค่า LD_{50} ในหนูถีบจักรเท่ากับ 3.22 กรัมต่อกิโลกรัม และยาขี้ผึ้งที่มี base เป็น hydrophilic petrolatum เป็นพิษต่อผิวหนังหนูตะเภาเมื่อฉายแสง ส่วนยาขี้ผึ้งที่มี base เป็น modified polyethylene glycol ไม่เกิดปฏิกิริยาการแพ้และระคายเคือง²²

12.2 การศึกษาพิษก่อกลายพันธุ์

สารสกัดอะซีโตนและสารสกัดน้ำจากใบ ความเข้มข้น 200 ไมโครกรัม/จานเพาะเชื้อ ไม่มีฤทธิ์ก่อกลายพันธุ์ต่อเชื้อ *Salmonella typhimurium* TA98, TA100, TA1535, TA1537 และ TA1538⁴²

สารสกัดคลอโรฟอร์ม สารสกัดเอทานอลร้อยละ 50 สารสกัดเอทานอลร้อยละ 95 และสารสกัดน้ำจากใบ ความเข้มข้น 1.41, 37.5, 50 และ 153.8 ไมโครกรัม/จานเพาะเชื้อ ตามลำดับ ไม่มีฤทธิ์ก่อกลายพันธุ์ต่อเชื้อ *Salmonella typhimurium* TA98, TA100⁴³

13. เอกสารอ้างอิง

1. เต็ม สมิตินันท์, ส่วนพฤกษศาสตร์ป่าไม้ สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2544). กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน จำกัด. 2544. หน้า 416.
2. คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ. ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ; ๒๕๕๘.
3. Saeed SA, Farnaz S, Simjee RU, et al. Triterpenes and β -sitosterol from *Piper betle*: isolation, antiplatelet and anti-inflammatory effect. *Biochem Soc Trans* 1993;21(4):462S.
4. Chieng, TC, Assim ZB, Fasihuddin BA. The essential oil composition of the leaves of five *Piper* species for taxonomic purposes. *ACGC Chemical Research Communications*. 2005;19:6-12.
5. Sujata K and Misra PK. Keto acids present in *Piper betle* (L). *Acta Cienc Indica Chem*. 1997;23(3):123-4.
6. Lahiri M, Bhide SV. Effect of four plant phenols, β -carotene and β -tocopherol on 3(H)benzopyrene-DNA interaction *in vitro* in the presence of rat and mouse liver postmitochondrial function. *Cancer Lett*.1993;73(1):35-9.
7. Pandey A, et al. Modulation of Th1/Th2 cytokines and inflammatory mediators by hydroxychavicol in adjuvant induced arthritic tissues. *Cytokine*. 2010;49:114-21.

8. Rawat AKS, Tripathi RD, Khan AJ, et al. Essential oil components as markers for identification of *Piper betle* L. cultivars. *Biochem Syst Ecol.* 1989;17(1):35-8.
9. Arif MM, Shafi PM, Clery RA. *Piper betel* – composition of leaf oil in three varieties from Kerala. *Indian Perfumer.* 2003;47(3):255-7.
10. Mohottalage S, Tabacchi R, Guerin PM. Components from Sri Lankan *Piper betel* L. leaf oil and their analogues showing toxicity against the housefly, *Musca domestica*. *Flavour and Fragrance Journal.* 2007;22(2):130-38.
11. Kun WC, Sun HL. Separation of safrole from *Piper betle* flower. *Zhongguo Nongye Huaxue Huizhi.* 1993;31(4):566-9.
12. Ghosh K, Bhattacharya TK. Chemical constituents of *Piper betle* Linn. (Piperaceae) roots. *Molecules.* 2005;10(7):798-802.
13. Kumar N, Gupta S, Tripathi AN. Gender-specific responses of *Piper betle* L. to low temperature stress: changes in chlorophyllase activity. *Biologia Plantarum.* 2006;50(4):705-8.
14. Raju M, Krishnakantha TP, Baskaran V. Determination of vitamin A value of familiar and less familiar Indian green leafy vegetables. *Journal of Rural Technology.* 2006;3(1):22-7.
15. Kumar R, Singh S, Kulshrestha R, et al. Volatile constituents of essential oil of betel leaf (*Piper betle*, Linn) Cv. Meetha. *Indian Perfumer.* 2007;51(4):55-7.
16. Huang XZ, Yin Y, Dai JH, et al. Two new ceramides from the stems of *Piper betle* L. *Chinese Chemical Letters.* 2010;21(4):433-6.
17. Airan Jw, Sheth AR. Chemical composition of the leaves of *Piper betle*. *Jour Univ Bombay Sect A.* 1957;26(3)1-6.
18. Nanda RS, Krishna K. Fluoride content of *Piper betle* its constituents. *Indian J Med.* 1971;59(12):1968-70.
19. Mustafa RA, Hamid AA, Mohamed S, et al. Total phenolic compounds, flavonoids, and radical scavenging activity of 21 selected tropical plants. *Journal of Food Science.* 2010;75(1):28-35.
20. ก่อเกียรติ กุลกลการ. การศึกษาประสิทธิภาพในการรักษาโรคกลากที่ลำตัวและขาหนีบของเจลพลู. *วิทยานิพนธ์ วทม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.* 2537:63 หน้า.
21. Liu HN, Liu TY, Chen CC, Lee DD, Chang YT. Insight into mechanism of *Piper betle* leaf-induced contact leukomelanosis using C57BL/6 mice as the animal model and tyrosinase assays. *Australas J Dermatol.* 2011;52:172-8.
22. ลัดดาวัลย์ บุญรัตนกรกิจ และคณะ.ฤทธิ์ของสมุนไพรพลูต่อโรคผิวหนัง. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยคณะเภสัชศาสตร์ครั้งที่ 3 คณะเภสัชศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 14 พฤศจิกายน 2527.

23. ลัดดาวัลย์ บุญรัตนกรกิจ และคณะ.ฤทธิ์ของขี้ผึ้งพลูต่อโรคผิวหนัง. การประชุมวิชาการ เรื่อง การพัฒนาเภสัชภัณฑ์จากสมุนไพร ยาภายนอก จัดโดย ฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 7-8 กรกฎาคม 2535.
24. ประนอม โพธิยานนท์ และคณะ. การวิจัยและพัฒนาประสิทธิภาพครีมจากสารสกัดใบพลู. คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
25. Khozirah S, Ling SK, Nik M. Evaluation of the anti-inflammatory properties of *Piper betel* L. *Herba Polanica* 2000;46(4):308-18.
26. Pisar MM, Nuziah H, Mat AR, Sui KL. Evaluation of *Piper betel* on platelet activating factor (PAF) receptor binding activities. *J Sci* 2007;26(1):79-83.
27. Vaghasiya Y, Nair R, Chanda S. Investigation of some *Piper* Species for anti-bacterial and anti-inflammatory property. *Int J Pharmacol.* 2007;3(5):400-5.
28. StÖhr JR, Xiao PG, Beaur R. Constituents of Chinese *Piper* and their inhibitory activity on prostaglandin and leukotriene biosynthesis *in vitro*. *J Ethanopharmacol.* 2001;75:133-9.
29. Sarkar D, Saha P, Bhattacharjee S, Hariharan C, et al. Anti-inflammatory effect of allylpyrocatechol in LPS-induced macrophages in mediated by suppression of iNOS and COX-2 *via* the NF-κB pathway. *Int Immunopharmacol.* 2008;8:1264-71.
30. Shukla R, Satish V, Singh VK, Kumar S, Gupta S, Gavani U. Antibacterial Activity of Fresh leaves of "*Piper betel* Linn.". *The Pharma Res.* 2009;1:110-3.
31. อุดมลักษณ์ สุขอิตตะ, อุไรวรรณ คิลกคุณันท์, นิชากร เจริญกุล และคณะ. ประสิทธิภาพของสารสกัดพลูและน้ำมันพลูในการยับยั้งจุลินทรีย์ก่อโรคผิวหนังบางชนิด. ใน: เรื่องเต็มการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 42: สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
32. Sharma S, et al. Evaluation of the antimicrobial, antioxidant, and anti-inflammatory activities of hydroxychavicol for its potential use as an oral care agent. *Antimicrobial Agents and Chemotherapy.* 2009:216-22.
33. Trakranrungsie N et al. Susceptibility of zoonotic dermatophytes to ethanolic extract of *Piper betle* leaves. *Thai J Pharmacol.* 2003;25(1):84.
34. ดำรง พงศ์พุทธานติ. ผลยับยั้งของพืชสมุนไพรบางชนิดต่อเชื้อราที่ทำให้เกิดโรคผิวหนัง. รวมบทความวิจัย การแพทย์แผนไทยและทิศทางการวิจัยในอนาคต. สถาบันการแพทย์แผนไทย 2543 หน้า 184.
35. Ali I, Khan FG, Suri KA, Gupta BP, Satti NK, Dutt P, et al. *In vitro* antifungal activity of hydroxychavicol isolate from *Piper betle* L. *Annals of Clinical Microbiology and Antimicrobials.* 2010;9:7.

36. Trakranrungsie N, Chatchawanchonteera A, Khunkiti W. Antidermatophytic activity of *Piper betle* cream. *Thai J Pharmacol* 2006;28(3):16-20.
37. Vaijayanthimala J, Anandi C, Udhaya V, Pugalendi KV. Anticandidal activity of certain south Indian medicinal plants. *Phytother Res.* 2000;14(3):207-9.
38. Tejada M, Arzadon AD, Guzman MTG, et al. Cancer chemoprevention property of ethanol extracts of selected edible in the Philippines. The sixth Princess Chulabhorn International Science Congress. Nov 25-29, 2007; Bangkok, Thailand.
39. Srimani P, Mandal G, Ganguly S, et al. Antioxidant effect of ethanolic extract of *Piper betle* Linn. (Paan) on erythrocytes from patients with HbE-beta thalassemia. *Indian Journal of Biochemistry & Biophysics.* 2009;46:241-6.
40. Ma GC, Wu PF, Tseng HC, et al. Inhibitory effect of *Piper betel* leaf extracts on copper-mediated LDL oxidation and oxLDL-induced lipid accumulation via inducing reverse cholesterol transport in macrophages. *Food Chemistry.* 2013;141:3703–13.
41. Widowati W, Wijaya L, Laksmiawati DR, et al. Antioxidant, anticancer and apoptotic inducer activities of piperaceae extracts on Hela cells line. *Planta Med.* 2012;78:PD122.
42. Nagabhushan M, Amonka AJ, D'souza AV, Bhide SV. Nonmutagenicity of betel leaf and its antimutagenic action against environmental mutagens. *Neoplasma.* 1987;34(2):159-67.
43. Bagwe AN, Ganu UK, Gokhale SV, Bhisey RA. Evaluation of the mutagenicity of “Pan masala”. A chewing substitute widely used in india. *Mutat Res.* 1990;241(4):349-54.